

BIZNES I ZARZĄDZANIE
WYMAGANIA EDUKACYJNE
ZAKRES PODSTAWOWY

I LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE
IM. MARII SKŁODOWSKIEJ-CURIE W PILE

1. Na początku roku szkolnego nauczyciel informuje uczniów o obowiązujących podręcznikach i ćwiczeniach, kryteriach oceniania i wymaganiach edukacyjnych.

2. Zakres wymagań edukacyjnych umieszczony jest również są na szkolnej stronie internetowej <http://www.lo.pila.pl>

I. Ocenianie

1. Ustala się następujące progi procentowe dla poszczególnych ocen:

Lp.	Oceny	Procentowy udział punktów
1.	niedostateczny	0-39%
2.	dopuszczający	40-50%
3.	dostateczny	51-70%
4.	dobry	71-85%
5.	bardzo dobry	86-95%
6.	celujący	96-100%

2. Ocenie podlegają:

a) odpowiedzi ustne z trzech ostatnich tematów,

b) sprawdziany pisemne (kartkówki z trzech ostatnich tematów, testy podsumowujące działy tematyczne),

c) aktywność - na lekcji, podczas pracy w zespołach, - przygotowywanie prasówek i prezentacji na tematy ekonomiczne, - udział w szkolnych i pozaszkolnych konkursach i olimpiadach przedmiotowych,

d) różnorodne formy zadań domowych, quizy, itp.

e) prace dodatkowe np. udział w realizacji projektów, prezentacja przygotowanych tematów, kursy na nbportal.pl.

3. Przy ocenie pracy uczniów stosowane są elementy oceniania kształtującego.

II. Zasady pracy

1. Na lekcjach biznes i zarządzanie uczniowie są zobowiązani mieć zeszyt ćwiczeń i inne materiały zlecone przez nauczyciela (brak traktowany jest jako nieprzygotowanie).

2. Nauczyciel uczący w danej klasie ustala ile razy w semestrze uczeń ma prawo zgłosić nieprzygotowanie do lekcji lub brak zadania domowego (2 razy w półroczu).

3. Wylosowany 'szczęśliwy numer' nie zwalnia ucznia z napisania zapowiadanych prac klasowych i sprawdzianów.

4. Prace klasowe, testy i sprawdziany zapowiadane są z tygodniowym wyprzedzeniem.

5. Uczeń nieobecny na pracy klasowej, sprawdzianie lub teście w pierwszym terminie ma obowiązek uzupełnić pracę w terminie i formie ustalonej przez nauczyciela.

6. Uczeń ma prawo do jednokrotnej poprawy oceny z pracy klasowej, sprawdzianu, testu w terminie do dwóch tygodni od otrzymania wyniku z pracy pisemnej. Zasady podwyższenia oceny określa nauczyciel.

III. Wymagania na poszczególne oceny

Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości objęty programem nauczania i spełnia wymagania niezbędne do uzyskania oceny bardzo dobrej, wykazuje szczególne zainteresowanie przedmiotem i literaturą związaną z omawianą tematyką, uczestniczy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych uzyskując wyróżniające wyniki, podejmuje się wykonania zadań dodatkowych, sprawnie i samodzielnie wykonuje ćwiczenia dotyczące prezentowanych zagadnień ekonomicznych, potrafi analizować różne sytuacje i zjawiska gospodarcze i formułować poprawne wnioski, zawsze aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i pracach grupowych.

Ocenę bardzo dobrą otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości z zakresu omawianej problematyki, zna i rozumie pojęcia ekonomiczne, potrafi analizować typowe zjawiska w gospodarce i formułować wnioski, samodzielnie wykonuje zadania i ćwiczenia o różnym stopniu trudności, aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i potrafi kierować pracą grupy rówieśników, wykazuje zainteresowanie przedmiotem i literaturą związaną z omawianą tematyką, uczestniczy w olimpiadach i konkursach przedmiotowych osiągając wyróżniające wyniki na poziomie szkolnym.

Ocenę dobrą otrzymuje uczeń, który rozumie omawiane treści i potrafi je przekazać, zna pojęcia ekonomiczne, poprawnie i sprawnie wykonuje ćwiczenia i zadania związane z prezentowaną tematyką, aktywnie uczestniczy w zajęciach lekcyjnych i pracach zespołu, wykazuje zainteresowanie problematyką omawianą na lekcjach, systematycznie i starannie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dostateczną otrzymuje uczeń, który potrafi zapamiętać i przedstawić podstawowe wiadomości z danego działu tematycznego, rozumie podstawowe zagadnienia dotyczące omawianej tematyki, samodzielnie i przeważnie poprawnie wykonuje proste zadania i ćwiczenia, aktywnie uczestniczy w pracach zespołu, systematycznie prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Ocenę dopuszczającą otrzymuje uczeń, który potrafi zapamiętać i przedstawić wiadomości konieczne do podstawowej orientacji w treściach danego działu tematycznego, zna i rozumie podstawowe pojęcia związane z omawianą problematyką, wykonuje samodzielnie lub z pomocą nauczyciela proste ćwiczenia i zadania, współpracuje w zespole w trakcie realizacji zadań grupowych, prowadzi zeszyt przedmiotowy.

Szczegółowe cele edukacyjne, osiągnięcia ucznia w postaci wymagań edukacyjnych oraz materiał nauczania

Klasa I

Dział programu	Zapis w podstawie programowej		Szczegółowe cele edukacyjne oraz osiągnięcia ucznia w postaci wymagań edukacyjnych	Materiał nauczania
	treści nauczania	wymagania szczegółowe	Uczeń poprawnie:	
Osoba przedsiębiorcza	I. Osoba przedsiębiorcza we współczesnym świecie: przedsiębiorczość w gospodarce rynkowej, kompetencje przedsiębiorcze i metody ich doskonalenia, umiejętności interpersonalne, praca zespołowa, kreatywne myślenie, rola innowacji w przedsiębiorczości.	<p>Uczeń:</p> <p>I.1. na wybranych przykładach identyfikuje cechy człowieka przedsiębiorczego, rozpoznaje je u siebie i określa związek zachowania się osoby przedsiębiorczej z szansami, jakie stwarza gospodarka rynkowa;</p> <p>I.2. dostrzega znaczenie przedsiębiorczości, w tym innowacyjności i kreatywności, w życiu osobistym, społecznym i gospodarczym;</p> <p>I.3. identyfikuje składowe kompetencji osoby przedsiębiorczej (w zakresie wiedzy, umiejętności, postaw) i zależności zachodzące między nimi, a także dokonuje analizy własnych kompetencji i przygotowuje plan rozwoju kompetencji przedsiębiorczych;</p> <p>I.4. wyjaśnia rolę umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej jako składową</p>	<p>Uczeń poprawnie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, czym jest przedsiębiorczość, • wymienia cechy osoby przedsiębiorczej, • identyfikuje swoje mocne i słabe strony, a następnie posiadane cechy osoby przedsiębiorczej, • określa związek między zachowaniami osoby przedsiębiorczej a szansami, które stwarza jej gospodarka rynkowa, • identyfikuje elementy, które składają się na kompetencje osoby przedsiębiorczej, • określa własne kompetencje przedsiębiorcze, • opracowuje plan rozwoju własnych kompetencji przedsiębiorczych, • wyjaśnia różnice między komunikacją społeczną a komunikacją interpersonalną, 	<ul style="list-style-type: none"> • przedsiębiorczość • cechy osoby przedsiębiorczej • rozpoznanie własnych cech przedsiębiorczych • osoba przedsiębiorcza w gospodarce rynkowej i życiu prywatnym • kompetencje osoby przedsiębiorczej • rozwój własnych kompetencji • plan rozwoju własnych kompetencji przedsiębiorczych • komunikacja społeczna a komunikacja interpersonalna

**Podjęmowanie
decyzji, praca
zespołowa i
kreatywne
myślenie**

kompetencji przedsiębiorczych oraz stosuje różne formy komunikacji werbalnej i niewerbalnej we współdziałaniu z innymi;

I.5. rozpoznaje techniki wywierania wpływu na ludzi i stosuje sposoby obrony przed manipulacją;

I.6. stosuje techniki zarządzania czasem w pracy indywidualnej i zespołowej;

I.7. charakteryzuje etapy podejmowania decyzji i stosuje metody wspomagające ten proces;

I.8. wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej, charakteryzuje główne bariery w budowaniu zespołu i organizuje jego pracę w celu realizacji określonego zadania;

- odróżnia komunikację werbalną od komunikacji niewerbalnej,
- wyjaśnia, czym są bariery komunikacyjne i podaje ich przykłady,
- określa, jakie znaczenie ma umiejętność komunikacji jako element kompetencji przedsiębiorczych,
- wyjaśnia, na czym polega wywieranie wpływu na ludzi,
- wymienia techniki pozytywnego wywierania wpływu na ludzi,
- rozpoznaje wybrane techniki manipulacji i stosuje sposoby obrony przed manipulacją,
- wymienia zasady skutecznych negocjacji,
- wyjaśnia, na czym polega zarządzanie czasem,
- stosuje wybrane techniki zarządzania czasem (m.in. planuje zadania z uwzględnieniem swoich życiowych ról),
- charakteryzuje etapy podejmowania decyzji,
- stosuje wybrane metody wspomagające podejmowanie decyzji (np. burzę mózgów),
- wyjaśnia znaczenie pracy zespołowej,
- rozpoznaje i omawia bariery oraz problemy w tworzeniu i funkcjonowaniu zespołów,

- rodzaje komunikacji: werbalna i niewerbalna
- bariery komunikacyjne
- znaczenie umiejętności komunikowania się
- komunikacja interpersonalna jako element kompetencji przedsiębiorczych
- podstawowe techniki wywierania wpływu na ludzi
- reguły wywierania wpływu na ludzi
- manipulacja
- sposoby obrony przed manipulacją
- prowadzenie negocjacji i osiąganie kompromisu
- zarządzanie czasem i matryca czasu
- podstawowe techniki zarządzania czasem
- etapy podejmowania decyzji – proces decyzyjny
- metody wspomagające podejmowanie decyzji
- zespół i jego rodzaje
- korzyści wynikające z tworzenia zespołów
- synergia w pracy zespołowej

Zarządzanie projektami

II. Zarządzanie projektami: specyfika projektu, zakres, etapy i cele projektu, planowanie zadań projektowych, budżet i harmonogram działań, role w projekcie i podział zadań,

II.1. rozumie istotę projektu, identyfikuje i omawia poszczególne etapy projektu oraz charakteryzuje je na wybranym przykładzie;
II.2. definiuje cele projektu, wykorzystując technikę SMART;

I.9. wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i jego znaczenie w procesie identyfikacji szans rynkowych na nowe przedsięwzięcie biznesowe lub społeczne;
I.10. charakteryzuje najważniejsze bariery oraz stosuje techniki pobudzające kreatywne myślenie w pracy indywidualnej i zespołowej;
I.11. rozróżnia rodzaje i źródła innowacji, a także wyjaśnia na wybranych przykładach ich wpływ na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw na rynku;

• organizuje jako lider pracę hipotetycznego zespołu,

• wyjaśnia, na czym polega kreatywne myślenie i dlaczego pomaga ono w rozpoznawaniu szans rynkowych,
• charakteryzuje główne bariery ograniczające kreatywne myślenie,
• stosuje wybrane techniki pobudzające kreatywność,

• wyjaśnia, czym są innowacje,
• rozróżnia rodzaje innowacji,
• wymienia przykłady źródeł innowacji,
• wyjaśnia na podstawie wybranych przykładów, jak innowacje wpływają na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw,
• wyjaśnia istotę projektu,
• definiuje cele projektu za pomocą metody SMART,
• określa i charakteryzuje poszczególne etapy projektu na wybranym przykładzie,

• podstawowe zasady budowania zespołu
• bariery i problemy w tworzeniu i funkcjonowaniu zespołu
• podstawowe zasady organizowania pracy i kierowania zespołem
• kreatywne myślenie
• cechy osoby kreatywnej
• znaczenie kreatywnego myślenia w rozpoznawaniu szans rynkowych
• bariery ograniczające kreatywne myślenie
• techniki pobudzające kreatywne myślenie

• źródła i rodzaje innowacji
• znaczenie innowacji dla przedsiębiorstw, gospodarki i społeczeństwa
• przykłady wpływu innowacji na zdolności konkurencyjne przedsiębiorstw
• istota projektu i jego podstawowe etapy
• rola projektów w funkcjonowaniu przedsiębiorstw
• określenie celów projektu metodą SMART

podsumowywanie zadań projektowych.

II.3. wyróżnia zadania w projekcie i określa role w projekcie poszczególnych członków zespołu (na wybranym przykładzie);

II.4. przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektowy na podstawie zebranych danych;
II.5. w czasie realizacji przykładowych zadań projektowych wprowadza zmiany do wcześniej zaplanowanych prac;

II.5. w czasie realizacji przykładowych zadań projektowych wprowadza zmiany do wcześniej zaplanowanych prac;
II.6. sporządza zwięzłe sprawozdania z przeprowadzonych zadań

- przygotowuje strukturę prac projektowych, w tym określa zadania projektowe,
- wymienia i charakteryzuje role w projekcie,
- określa zadania i role poszczególnych członków zespołu na przykładzie wybranego projektu,
- charakteryzuje czynniki decydujące o dobrej organizacji pracy zespołu,
- wymienia przykładowe cechy lidera zespołu projektowego,
- przygotowuje harmonogram i prosty budżet projektu,
- wymienia możliwe źródła finansowania projektu,
- weryfikuje na wybranym przykładzie harmonogram i budżet projektu oraz wprowadza konieczne zmiany w harmonogramie i budżecie,

- przygotowuje sprawozdanie z realizacji wybranego projektu,
- identyfikuje główne problemy oraz ryzyka pojawiające się podczas realizacji projektu, a następnie dokonuje ich analizy w sprawozdaniu cząstkowym,

- przebieg kolejnych etapów projektu i ich zakres na wybranym przykładzie
- struktura prac projektowych
- określanie zadań projektowych
- charakterystyka ról w projekcie
- organizacja pracy w zespole projektowym
- cele, rola i obowiązki lidera zespołu
- określenie zadań i ról członków zespołu na przykładzie wybranego projektu

- harmonogram projektu
- zasady tworzenia harmonogramu
- zasoby projektu i ich podział
- budżet projektowy i źródła jego finansowania
- weryfikacja harmonogramu i budżetu projektu na wybranym przykładzie
- sprawozdanie z realizacji projektu
- podstawowe zasady tworzenia sprawozdań z projektu
- struktura sprawozdania końcowego z realizacji projektu i jego znaczenie

Gospodarka rynkowa

III. Gospodarka rynkowa: przedsiębiorczość w gospodarce rynkowej, cechy gospodarki rynkowej, rodzaje rynków, mechanizm rynkowy, podmioty gospodarki rynkowej, podmioty ekonomii społecznej, parametry charakteryzujące gospodarke, budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego, rola państwa w gospodarce, konsument na rynku, patriotyzm gospodarczy.

projektowych, analizując powstałe problemy i zidentyfikowane ryzyka.

III.1. dostrzega znaczenie przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym – w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej;
III.9. rozumie, na czym polega współczesny patriotyzm gospodarczy, i dostrzega jego przejawy m.in. w uczciwym prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w Polsce, płaceniu podatków w Polsce, wykorzystywaniu rodzimych technologii, kupowaniu polskich produktów.

III.2. wykazuje zalety gospodarki opartej na mechanizmie rynkowym, doceniając fundamentalne wartości, na jakich się ona opiera (wolność gospodarcza, prywatna własność);
III.5. określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej, w tym państwem, gospodarstwem domowym i przedsiębiorstwem;
III.6. identyfikuje podstawowe parametry charakteryzujące gospodarke (w tym produkt

- wyjaśnia, na czym polega rozwój społeczno-gospodarczy,
- określa rolę przedsiębiorczości w rozwoju społeczno-gospodarczym w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej,
- wymienia przejawy współczesnego patriotyzmu gospodarczego w życiu codziennym,

- wymienia filary gospodarki rynkowej i je charakteryzuje,
- wykazuje zalety gospodarki rynkowej,
- określa zależności między podmiotami gospodarki rynkowej,
- wymienia i omawia podstawowe parametry charakteryzujące gospodarke (PKB, inflacja, zatrudnienie, bezrobocie),

- główne problemy pojawiające się w trakcie realizacji projektu – przykłady
- zamknięcie projektu
- wpływ przedsiębiorczości na rozwój społeczno-gospodarczy
- czynniki rozwoju przedsiębiorczości
- wpływ przedsiębiorczości na rozwój społeczno-gospodarczy różnych układów przestrzennych
- patriotyzm gospodarczy – rola przedsiębiorców w rozwoju kraju
- wpływ przedsiębiorstw na gospodarke w skali lokalnej, regionalnej, krajowej i globalnej – przykłady
- gospodarke rynkowa
- filary gospodarki rynkowej
- społeczna gospodarke rynkowa
- podmioty gospodarki rynkowej
- zależności między podmiotami gospodarki (ruch okrężny)
- podstawowe parametry charakteryzujące gospodarke (PKB, inflacja, zatrudnienie, bezrobocie)

krajowy brutto – PKB, inflację, zatrudnienie, bezrobocie);

III.7. analizuje źródła wpływów i kierunki wydatków budżetu państwa oraz przykładowej jednostki samorządu terytorialnego, wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki;

III.3. analizuje funkcje rynku i rozróżnia rodzaje rynków;

III.4. wyjaśnia prawo popytu i podaży oraz charakteryzuje czynniki wpływające na wielkość popytu i podaży;

- wyjaśnia, czym jest budżet państwa, nadwyżka budżetowa, deficyt budżetowy i dług publiczny,
- analizuje dochody i wydatki budżetu państwa i przykładowej jednostki samorządu terytorialnego,
- wyjaśnia wpływ deficytu budżetowego i długu publicznego na funkcjonowanie państwa i gospodarki,
- wyjaśnia, czym jest rynek i jakie pełni funkcje w gospodarce,
- klasyfikuje rodzaje rynków według wybranych kryteriów,
- wymienia i charakteryzuje główne modele struktur rynkowych (monopol, oligopol, konkurencja monopolistyczna, konkurencja doskonała),
- wykazuje negatywne skutki ograniczonej konkurencji i potrzebę przeciwdziałania jej,
- wyjaśnia prawo popytu i prawo podaży,
- wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość popytu,
- wymienia i charakteryzuje pozacenowe czynniki kształtujące wielkość podaży,

- budżet państwa i budżet jednostki samorządu terytorialnego
- główne źródła dochodów i kierunki wydatków państwa oraz wybranej jednostki samorządu terytorialnego
- znaczenie deficytu budżetowego i długu publicznego dla gospodarki
- rynek i rodzaje rynków
- funkcje rynku w gospodarce
- konkurencja i struktury rynkowe
- negatywne skutki ograniczonej konkurencji
- popyt i podaż
- czynniki kształtujące wielkość popytu i wielkość podaży
- ustalanie cen

Finanse osobiste

IV. Finanse osobiste: pieniądź, obieg pieniądza, postawy wobec pieniądza, dojrzałość finansowa, instytucje rynku finansowego, budżet gospodarstwa domowego, spirala zadłużenia, podatki, formy oszczędzania i inwestowania, ryzyko inwestycyjne, usługi

III.8. charakteryzuje organizacje i instytucje prokonsumenckie oraz potrafi korzystać z praw przysługujących konsumentom, w tym składać reklamację;
III.9. rozumie, na czym polega współczesny patriotyzm gospodarczy, i dostrzega jego przejawy m.in. w uczciwym prowadzeniu i rozwijaniu działalności gospodarczej w Polsce, płaceniu podatków w Polsce, wykorzystywaniu rodzimych technologii, kupowaniu polskich produktów.

IV.1. omawia funkcje i formy pieniądza oraz jego obieg w gospodarce;

- wyjaśnia zjawiska nadwyżki rynkowej i niedoboru rynkowego,
- wyznacza na prostych przykładach punkt równowagi rynkowej,
- analizuje na przykładzie przebieg krzywej podaży i krzywej popytu,
- wyjaśnia znaczenie terminów: *konsument*, *gwarancja*, *reklamacja*, *zakupy na odległość*,
- wymienia i charakteryzuje podstawowe prawa konsumenta,
- wymienia instytucje zajmujące się ochroną konsumentów oraz określa ich cele i zadania,
- podaje różnice między reklamacją niezgodności towaru z umową a gwarancją,
- sporządza przykładową reklamację,
- określa, czym jest patriotyzm zakupowy oraz jakie są jego przejawy w życiu codziennym,
- wyjaśnia, czym jest pieniądź,
- wymienia cechy pieniądza,
- charakteryzuje funkcje i formy pieniądza,
- omawia obieg pieniądza w gospodarce,
- wyjaśnia zjawisko inflacji,
- podaje przyczyny i skutki inflacji,
- wymienia sposoby przeciwdziałania inflacji,

- konsument
- podstawowe prawa konsumenta
- organizacje i instytucje prokonsumenckie
- pozasądowe rozwiązywanie sporów
- reklamacja i gwarancja
- składanie reklamacji towaru
- bezpieczne zakupy w sieci i prawa e-konsumenta
- świadome wybory konsumentów jako element patriotyzmu gospodarczego
- pieniądź, jego formy i właściwości
- funkcje pieniądza
- obieg pieniądza w gospodarce
- inflacja – przyczyny, skutki i sposoby przeciwdziałania

bankowe, bezpieczeństwo elektronicznych usług finansowych, finansowe zabezpieczenie przyszłości, ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenia majątkowe i na życie, inwestowanie na Giełdzie Papierów Wartościowych, etyka w finansach.

IV.2. identyfikuje swoją postawę wobec pieniędzy oraz rozróżnia podstawowe postawy ludzi wobec pieniędzy, wymienia wady i zalety każdej z nich oraz omawia poziomy dojrzałości finansowej;

- wyjaśnia, czym jest postawa wobec pieniędzy,
- rozróżnia wybrane typy postaw ludzi wobec pieniędzy,
- określa własną postawę wobec pieniędzy,
- wymienia zalety i wady wybranych typów postaw ludzi wobec pieniędzy,
- wyjaśnia, czym jest dojrzałość finansowa,
- charakteryzuje poziomy dojrzałości finansowej,
- wyjaśnia, czym jest inteligencja finansowa,
- wymienia i wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego,
- określa podstawowe kategorie dochodów i wydatków gospodarstwa domowego,
- omawia praktyczne sposoby zarządzania budżetem domowym,

- typy postaw wobec pieniędzy (zalety i wady każdej z nich)
- dojrzałość finansowa i jej poziomy
- moja postawa wobec pieniędzy
- inteligencja finansowa

IV.4. wyjaśnia podstawowe zasady tworzenia budżetu gospodarstwa domowego, formułuje praktyczne rady pozwalające poprawić jakość zarządzania budżetem oraz unikać i wyjść ze spirali zadłużenia;

- budżet gospodarstwa domowego i podstawowe zasady jego tworzenia
- dochody i wydatki gospodarstwa domowego
- sposoby na unikanie deficytu w finansach domowych

IV.5. wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce, ze szczególnym uwzględnieniem podatków, których podatnikami są członkowie gospodarstwa domowego;

IV.7. dobiera odpowiednie sposoby rozliczeń i możliwe do zastosowania ulgi w podatku dochodowym od osób fizycznych (PIT);

- formułuje rady dotyczące unikania spirali zadłużenia oraz możliwości wyjścia z tej spirali,
- wyjaśnia znaczenie pojęć: *podatki, osoba fizyczna, osoba prawna*,
- określa i omawia funkcje podatków,
- wymienia podstawowe rodzaje podatków w Polsce,
- wymienia i opisuje podatki opłacane przez członków gospodarstwa domowego,
- charakteryzuje rolę VAT,
- omawia wpływ podatków na funkcjonowanie gospodarki, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych,
- wyjaśnia, kto i od czego płaci podatek PIT,
- definiuje dochód, przychód i kwotę wolną od podatku,
- przedstawia sposoby obliczania podatku PIT,
- dobiera sposób rozliczeń podatku PIT i ulgi możliwe do zastosowania.

- sposoby unikania i wychodzenia ze spirali zadłużenia
- czym są podatki i kto je płaci
- funkcje i rodzaje podatków
- podatki gospodarstwa domowego
- VAT, czyli podatek od towarów i usług
- wpływ podatków na funkcjonowanie gospodarki, przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych
- kto i od czego płaci podatek PIT
- sposób obliczania podatku PIT
- kwota wolna od podatku
- dochody niepodlegające opodatkowaniu
- dobieranie sposobów rozliczeń
- ulgi i odliczenia podatkowe
- rodzaje podstawowych formularzy podatkowych